VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

YK:n kansainvälisen veroyhteistyön puiteyleissopimuksen ja kahden pöytäkirjan neuvottelujen eteneminen

ANNA LEHTIMÄKI, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
MINNA KOIVULA, VEROASIANTUNTIJA
VEROJAOSTO
8.5.2026

Neuvottelukomitean työ

- Neuvottelut käynnistyivät alkuvuonna 2025.
  - Valtiovarainministeriö on antanut selvityksen valtiovarainvaliokunnalle neuvottelujen alkamisesta 6.5.2025.
- Tähän mennessä neuvottelukomitea on kokoontunut neljään istuntoon.
  - Viimeisin istunto pidettiin helmikuussa 2026.
- Istuntojen välissä työtä tehdään työvirroissa:
  - Työvirta I: puiteyleissopimus kansainvälisestä veroyhteistyöstä
  - Työvirta II: 1. pöytäkirja rajat ylittävistä palveluista saatujen tulojen verotuksesta yhä digitalisoituneemmassa ja globalisoituneemmassa taloudessa
  - Työvirta III: 2. pöytäkirja veroriitojen ennaltaehkäisystä ja ratkaisemisesta
- Viimeisimmät asiakirjat on julkaistu tammikuussa 2026.

Puiteyleissopimuksen luonnospohja

- Luonnospohja sisältää ehdotuksia vain osasta artikloja
  - Kestävä kehitys
  - Verotusoikeuksien oikeudenmukainen jakaminen
    - Osapuolet sopivat, että kaikilla lainkäyttöalueilla, joilla arvoa luodaan, markkinat sijaitsevat, tuloja syntyy tai taloudellista toimintaa harjoitetaan, on oikeus verottaa osa tällaisesta toiminnasta syntyvästä tulosta. Osapuolet ryhtyvät tarvittaviin toimiin varmistaakseen verotusoikeuksien oikeudenmukaisen jaon kaikkien asianosaisten lainkäyttöalueiden välillä, mukaan lukien sellaisten voimassa olevien verosopimusten, jotka ovat ristiriidassa tämän artiklan kanssa, uudelleenneuvottelu.
  - Korkean varallisuuden henkilöt
  - Laittomat rahavirrat, verojen välttely ja kiertäminen
  - Haitalliset verokäytännöt
  - Keskinäinen hallinnollinen apu
  - Tietojenvaihto
  - Kapasiteetin vahvistaminen ja tekninen apu

Vaihtoehtoja kuvaava asiakirja

- Asiakirjan kuvaus ongelmasta:
  - Verosopimusrajoitukset heikentävät lähdeverotukseen tukeutuvien valtioiden kykyä kerätä verotuloja.
    - Verosopimukset estävät niitä soveltamasta kansallisen lain mukaisia lähdeveroja suurimpaan osaan rajat ylittävistä palvelumaksuista.
- Pöytäkirjan laatimisessa huomioon otettavia näkökohtia:
  - Soveltamisala
  - Verotusoikeuden määräytyminen: eri liityntäperusteet erilaisille palveluille.
  - Verotustapa (brutto/nettoverotus)
  - Verokannat
  - Muita kysymyksiä (mm. Pilari 1 vaihtoehtoisena lähestymistapana, pöytäkirjan implementointitapa ja syrjäyttävä vaikutus muihin sopimuksiin nähden).

2. PÖYTÄKIRJA

Konseptiasiakirja mahdollisista lähestymistavoista ja elementeistä

- Keskeisenä suunnitteluperiaatteena on valinnaisuus.
- Valikoima riitojen ehkäisy- ja ratkaisumekanismeja:
  - Osa ydinmekanismeja , jotka olisivat kaikkien osapuolten käytettävissä.
  - Ei syrjäyttävää vaikutusta muihin instrumentteihin nähden.
- Tiedon saatavuus, erityisesti siirtohinnoittelussa, on koettu merkittäväksi ongelmaksi.
  - Ehdotuksena erillisen alatyöryhmän perustaminen tutkimaan käytännöllisiä vaihtoehtoja siirtohinnoittelutiedon saatavuuden parantamiseksi.

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

- Työvirroissa valmistellaan seuraavassa istunnossa käsiteltäviä asiakirjoja.
- Elokuun istunnossa käsiteltävänä:
  - Puiteyleissopimuksen luonnospohja, joka sisältää kaikki artiklat.
  - Pöytäkirjojen ensimmäiset artiklaluonnokset.
- Neuvottelukomitean työn tulee valmistua vuonna 2027.

Taloudelliset vaikutukset

- Puiteyleissopimukseen ja pöytäkirjoihin liittyviä taloudellisia vaikutuksia voidaan arvioida vasta neuvottelujen edetessä.
- YK ei ole laatinut arviota ehdotusten taloudellisista vaikutuksista.

Valtiovarainministeriön kanta

Valtiovarainministeriön kanta 1/4

- Valtiovarainministeriö viittaa aiemmassa selvityksessä ja e-kirjeessä 91/2025 vp ilmaistuihin kantoihin ja toteaa niiden lisäksi erikseen puiteyleissopimuksen ja varhaisten pöytäkirjojen osalta seuraavaa:
- Puiteyleissopimuksen osalta valtiovarainministeriö toteaa, että puiteyleissopimuksen **suhteesta muihin sopimuksiin, instrumentteihin ja kansalliseen lainsäädäntöön olisi tärkeää saada neuvotteluosapuolten välillä mahdollisimman pian yhteisymmärrys**. Selvyys suhteesta muihin sopimuksiin, instrumentteihin ja kansalliseen lainsäädäntöön on välttämätöntä, jotta artiklojen sisällöstä voidaan käydä tuloksellisia keskusteluja ja jotta artiklojen vaikutukset voidaan ymmärtää yhteiseltä oikeudelliselta pohjalta. **Valtiovarainministeriön näkemys on, että puiteyleissopimuksella ei tulisi olla syrjäyttävää vaikutusta suhteessa muihin sopimuksiin ja instrumentteihin.**

Valtiovarainministeriön kanta 2/4

- Valtiovarainministeriön näkemys on, että puiteyleissopimukseen sisällytettävien sitoumusten tulee olla luonteeltaan yleisluonteisia. **Yleissopimuksen määräysten ei tule sisältää suoria oikeudellisia velvoitteita sopimuspuolille**, vaan tällaisten velvoitteiden tulisi sisältyä pöytäkirjoihin, kuten toimeksiannon kohdassa 14 on kuvattu. Tällainen lähestymistapa edistäisi laajan ja monimuotoisen tuen saavuttamista neuvottelujen lopputuloksille.
- Valtiovarainministeriö toteaa, että **puiteyleissopimuksen sitoumuksia tulisi voida täyttää myös muiden mekanismien kautta kuin niiden, jotka määritellään pöytäkirjoissa, ja että kukin sopimusosapuoli voi itse päättää, miten sitoumukset täytettäisiin**. Tämä on tärkeää siksi, että pöytäkirjat säilyvät valinnaisina toimeksiannon 14 kohdan mukaisesti ja siksi, että tarpeetonta päällekkäisyyttä jo olemassa olevien mekanismien ja toimien kanssa tulisi välttää, sopimuksen toimeksiannon 22 kohdan mukaisesti.

Valtiovarainministeriön kanta 3/4

- Ensimmäisen pöytäkirjan osalta valtiovarainministeriö katsoo, että rajat ylittävien palvelujen verotusoikeuksiin liittyvien mahdollisten uudistusten tulisi perustua neuvotteluosapuolten yhteiseen käsitykseen käsiteltävästä ongelmasta. **Ongelman rajaaminen, ja ensi vaiheessa rajatumman ratkaisun tavoitteleminen voisi edistää yhteisymmärryksen löytymistä neuvottelukomiteassa.** Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä, että pöytäkirjan ratkaisut perustuisivat oikeudellisten ja taloudellisten vaikutusten arviointiin ja että kaksinkertaisen verotuksen poistamiseen ja oikeusvarmuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitaisiin myös.
- Valtiovarainministeriö toteaa, että **on tärkeää tavoitella ratkaisua, joka ottaa huomioon erityyppisten palveluiden erilaiset katetasot ja tukee verotusoikeuksien oikeudenmukaista jakoa myös siitä näkökulmasta, että myös asuinvaltiolle jää riittävästi verotusoikeutta**.

Valtiovarainministeriön kanta 4/4

- Toisen pöytäkirjan osalta valtiovarainministeriö toteaa, että riitojen ennaltaehkäisy ja ratkaiseminen on keskeinen osa kansainvälistä veroalan yhteistyötä. Valtiovarainministeriö toteaa, että **valinnaisuuteen perustuva lähestymistapa pöytäkirjan valmistelussa on perusteltu**, sillä se mahdollistaa pöytäkirjan joustavan ja tehokkaan soveltamisen eri valtioissa ja sillä voidaan toisaalta välttää tarpeetonta päällekkäisyyttä olemassa olevien mekanismien kanssa. Valtiovarainministeriö toteaa myös, että **pöytäkirjaan sisältyvien mekanismien ei tulisi syrjäyttää olemassa olevia mekanismeja, ellei tästä nimenomaisesti toisin sovittaisi kahdenvälisesti osapuolten välillä.**
- Valtiovarainministeriön näkemys on, että **siirtohinnoitteluun liittyvien tietojen saatavuuden haasteiden ratkaisemiseksi olisi erityisen tärkeää kartoittaa huolellisesti erityisesti vertailutietojen saatavuuteen vaikuttavat tekijät tietokannoissa aliedustetuilla alueilla sekä kehittyvien valtioiden kohtaamat erityishaasteet**.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!